

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1	พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ)
อายุ	76 ปี
ระดับการศึกษา	นักธรรมเอก ปธ.6 ดุษฎีบัณฑิตทางพุทธศาสน์ ที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทางนิติศาสตร์ เป็นกิตติมศักดิ์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดบวรนิเวศ อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วัดที่สังกัด	วัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร

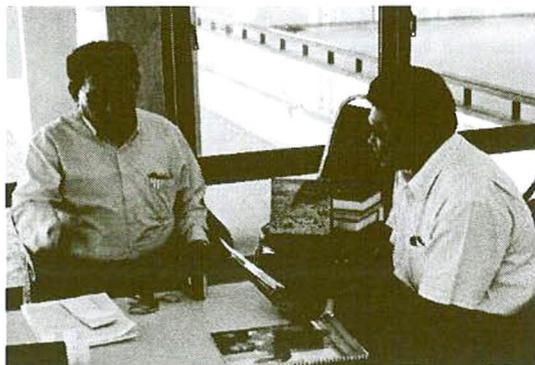
ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2	พระสาสนโสภณ (พิจิตร ฐิตวณฺโณ)
อายุ	74 ปี
ระดับการศึกษา	ป.ธ.9 MA วรรณคดีสันสกฤต ดุษฎีบัณฑิต ศน.ด (พุทธศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดุษฎีบัณฑิต ค.ด (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ตำแหน่ง	เจ้าอาวาสวัดโสมนัสวิหาร และเจ้าคณะภาค 16, 17, 18, (ธรรมยุต)
วัดที่สังกัด	วัดโสมนัสวิหาร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3	พระเทพวิสุทธิกวี (เกษม ญาณโต)
อายุ	56 ปี
ระดับการศึกษา	ป.ธ.9 Ph.D. (Philosophy & Religion)
ตำแหน่ง	รองอธิการฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชาธิวาส กรุงเทพมหานคร
หน่วยงานที่สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วัดที่สังกัด	วัดราชาธิวาส เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4	พระมหาสมเกียรติ รตนปญโญ
อายุ	36 ปี
ระดับการศึกษา	ป.ธ.4 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ประสานมิตร
ตำแหน่ง	เลขานุการเจ้าคณะจังหวัดสงขลา (ธรรมยุต)
วัดที่สังกัด	วัดดอนรัก ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 นายอำนวย สุวรรณศิริ
 อายุ 72 ปี
 การศึกษา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 อาชีพ อดีตรัฐมนตรี

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 6 อาจารย์สุวรรณ เพชรนิล
 อายุ 74 ปี
 การศึกษา นธ.เอก ปธ. 9
 MA. (ปรัชญาทั่วไป) มหาวิทยาลัย Banaras Hindu University
 ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติ
ในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จากการศึกษา
จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของเด็กวัยรุ่นต่อไปในอนาคต

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง

รศ.ดร.สรรเสริญ อินทร์ตัน

อาจารย์ประจำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวของท่าน

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัว
1 ชื่อ.....	นามสกุล.....
2 เพศ () ชาย	() หญิง
3 อายุของท่าน (นับจำนวนปีเต็มบริบูรณ์).....	ปี
4 ระดับการศึกษา	
5 ตำแหน่ง.....	
6 ชื่อหน่วยงานที่สังกัด	

ตอนที่ 2 ความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ท่านคิดว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครเชื่อ และการปฏิบัติ
ในเรื่องกฎแห่งกรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของเยาวชน ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ท่านคิดว่า ปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มากที่สุด เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า การได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมผ่านสื่ออะไร เช่น หนังสือเรียน หนังสือธรรมะทั่วไป หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต และป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มากที่สุด เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่า การถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่า การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์เป็นเวลาหนึ่งภาคการศึกษา จำนวน 3 หน่วยกิต ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของเยาวชนระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวของท่าน

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัว
1 ชื่อ.....	นามสกุล.....
2 เพศ () ชาย	() หญิง
3 อายุของท่าน (นับจำนวนปีเต็มบริบูรณ์).....	ปี
4 ระดับการศึกษา	
5 ตำแหน่ง.....	
6 ชื่อหน่วยงานที่สังกัด	

ตอนที่ 2 ความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ท่านคิดว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครเชื่อ และการปฏิบัติ
ในเรื่องกฎแห่งกรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของเยาวชน ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ท่านคิดว่า ปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มากที่สุด เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า การได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมผ่านสื่ออะไร เช่น หนังสือเรียน หนังสือธรรมะทั่วไป หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต และป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร มากที่สุด เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่า การถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่า การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์เป็นเวลาหนึ่งภาคการศึกษา จำนวน 3 หน่วยกิต ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของเยาวชนระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

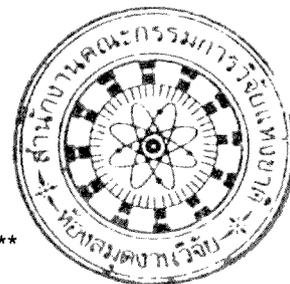
ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้น เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติ
ในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จากการศึกษา
จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของเด็กวัยรุ่นต่อไปในอนาคต

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง

รศ.ดร.สรรเสริญ อินทร์ตัน

อาจารย์ประจำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวของท่าน

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัว
1 เพศ () ชาย () หญิง	
2 อายุของท่าน (นับจำนวนปีเต็มบริบูรณ์).....ปี	
3 สถาบันการศึกษา	☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันเกษม
☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
4 สถานภาพการสมรสพ่อแม่ / ผู้ปกครองของนักศึกษา	☐ โสด
☐ สมรส
☐ หย่าร้าง
☐ แยกกันอยู่
5 รายได้ต่อเดือนของพ่อแม่ / ผู้ปกครอง	☐ น้อยกว่า 10,000 บาท
☐ 10,001 – 20,000 บาท
☐ 20,001 – 30,000 บาท
☐ 30,001 – 40,000 บาท
☐ มากกว่า 50,000 บาท

ตอนที่ 2 ความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในข้อความที่ท่านต้องการ

ความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	เชื่อมาก	เชื่อ แต่มีข้อสงสัย	ไม่แน่ใจ	ไม่เชื่อ แต่ไม่ลบหลู่	ไม่เชื่อเลย
1. ท่านเชื่อว่า กรรมมีอยู่จริงหรือไม่					
2. ท่านเชื่อว่า ผลของกรรมมีจริง คือ เชื่อว่า กรรมที่ทำแล้วต้องมีผล และผลต้องมีเหตุผลดีเกิดจากกรรมดี ผลชั่วเกิดจากกรรมชั่วหรือไม่					
3. ท่านเชื่อว่า สัตว์มีกรรมเป็นของตน เชื่อว่า แต่ละคนเป็นเจ้าของ จะต้องรับผิดชอบเสวยวิบาก เป็นไปตามกรรมของตนหรือไม่					
4. ท่านเชื่อกฎแห่งกรรมด้านกุศลกรรม (กรรมดี) เช่น การกระทำดี การพูดดี การคิดดี ก่อให้เกิดผลดี ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่นหรือไม่					
5. ท่านเชื่อกฎแห่งกรรมด้านอกุศลกรรม (กรรมชั่ว) เช่น การกระทำไม่ดี การพูดไม่ดี การคิดไม่ดี ก่อให้เกิดผลไม่ดี ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่นหรือไม่					
6. ท่านเชื่อว่า กฎแห่งกรรม ทั้งส่วนกรรมดีกรรมชั่ว มีผลต่อคุณค่าทางด้านจิตใจหรือไม่					

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในข้อความที่ท่านต้องการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติ เรื่องกฎแห่งกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรม					
1.1. หนังสือเรียน หนังสือธรรมะทั่วไป หนังสือพิมพ์ นิตยสาร มีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติ เรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา					
1.2. ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ และแผ่นพับ มีผลต่อ ความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรม ของนักศึกษา					
1.3. โทรทัศน์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต มีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา					
2. ด้านการได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดา					
2.1. การถ่ายทอดทางพันธุกรรมของบิดามารดามีผลต่อ ความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของลูก					
2.2. การอบรมสั่งสอนของบิดามารดามีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของลูก					
2.3. พฤติกรรมของบิดามารดามีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของลูก					
3. ด้านการได้เรียนวิชาจริยศาสตร์					
3.1. การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ 3 หน่วยกิต ต่อเวลา หนึ่งภาคการศึกษา มีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา					
3.2. ผู้สอนวิชาจริยศาสตร์ มีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา					
3.3. กิจกรรม และบรรยากาศในการจัดการเรียน การสอนวิชาจริยศาสตร์มีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

1. การได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมมีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครอย่างไร ?

.....

.....

.....

2. การได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดามีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครอย่างไร ?

.....

.....

.....

3. การได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดามีผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครอย่างไร ?

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

1. รศ.ดร.จันทน์ คันธิก อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ผศ.ดร.สุกิจ ชัยมุสิก อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย
3. ดร.พนัด ดั่งวงศ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร

ภาคผนวก จ

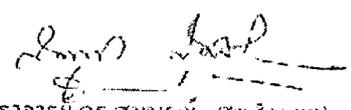
แบบตอบรับที่ปรึกษาโครงการ

เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วน ค: แบบตอบรับที่ปรึกษาโครงการ

ข้าพเจ้านายสมบุญดี.....สุภาพบุรุษ.....ตำแหน่งวิชาการ.....ศาสตราจารย์.....
คุณการศึกษาสูงสุด.....ปริญญาเอก.....ความเชี่ยวชาญ(ตรงตามสาขาวิชา).....รัฐศาสตร์และพุทธศาสนา...
(โปรดระบุที่เกี่ยวข้อกับโครงการวิจัย) ข้าพเจ้ารับเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยเรื่อง.....ปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
เชื่อและการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร.....
โดยมี.....ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรรเสริญ อินทรรัตน์.....เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งมีค่าตอบแทน
ที่ปรึกษาเป็นเงิน..... 10,000.....บาท

ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณา.....
.....
.....
.....
.....

(นางชื่อ)
(ศาสตราจารย์ ดร.สมบุญดี สุภาพบุรุษ)
วันที่.....เดือน พ.ศ.

แบบตอบรับที่ปรึกษาโครงการ

ข้าพเจ้า.....นายธีรพงศ์ อุดมไพจิตรกุล.....ตำแหน่งวิชาการ.....รองศาสตราจารย์.....
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก.....ความเชี่ยวชาญ(ตรงตามสาขาวิชา).....เศรษฐศาสตร์การศึกษาศึกษา
ทรัพยากรมนุษย์...(ไปรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย) ยังได้รับเงินที่ปรึกษาโครงการวิจัย เดือน...
ไปจ่ายที่ส่งผลต่อความที่คณะกรรมการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขต
กรุงเทพมหานคร.....โดยมี.....ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรรเสริญ อินทรรัตน์.....เป็นหัวหน้าโครงการ
ซึ่งมีค่าตอบแทนที่ปรึกษาเป็นเงิน.....10,000.....บาท

ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการประกอบการพิจารณา.....

- 1. เพิ่มงบประมาณให้อีก 50,000 บาท
- 2. ผู้วิจัยมีประสบการณ์ในการสอนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงตำแหน่งเป็นคณาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา
- 3. ผู้วิจัยได้จัดทำแผนงานที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้

(ลงชื่อ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพงศ์ อุดมไพจิตรกุล)

วันที่ 5 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

ภาคผนวก จ

ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

คำสัมภาษณ์

**ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร**

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม ซึ่งได้มุมมองและภาพรวมเกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมในประเด็นหลัก ดังนี้ คือ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ)

1. กราบนมัสการพระเดชพระคุณครับ เก้าขอกราบเรียนถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของพระเดชพระคุณท่านในเรื่อง ชื่อ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และวัดที่สังกัดครับท่าน

ตอบ อาตมาชื่อ พระเทพดิลก (ระแบบ ฐิตญาโณ) อายุ 76 ปี จบการศึกษา นักธรรมเอก ปธ.6 คุชฎีบัณฑิตทางพุทธศาสน์ ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดำรงตำแหน่ง เป็น ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดบวรนิเวศ เป็นอาจารย์บรรยายวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สังกัดวัดบวรนิเวศ

2. พระเดชพระคุณคิดว่าความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

ตอบ อาตมาคิดว่า นักศึกษาไม่ค่อยเชื่อกฎแห่งกรรม สืบเนื่องจากความบกพร่องในด้านศีลธรรม ปัญหาเรื่องชู้สาว ปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาเรื่องลอกข้อสอบกัน และการลอกรายงานกัน เป็นต้น แพร่หลาย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ปัญหาเกิดจากโครงสร้างการศึกษาของสังคมไทยในปัจจุบัน คือตั้งแต่เรามีพวกครูบาอาจารย์ที่จบจากอินเดียมา ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลักสูตรต่าง ๆ มันก็เปลี่ยนแปลงไปเยอะ แล้วความคิด เรื่องกรรมกับสังสารวัฏมันก็ถูกต่อต้าน ขัดขวาง แล้วก็อดดีกัน ในทำนองว่า ถ้าตัวเองไม่รู้ก็ไม่ต้องไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้น เราจึงพบปัญหาภายในสังคมทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง และอาจารย์ที่สอนไม่สามารถเชื่อมโยงบูรณาการในวิชาการทั้งหลายแหล่ได้ และจริง ๆ วิชาการทั้งหมดนั้นเป็นกฎของกรรม ไม่ว่าจะวิชาการใด ๆ ก็ตาม เช่น

สมมติว่า เธอไม่สนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ และอ่อนในวิชาวิทยาศาสตร์ เธอก็จะสอบตกวิชาวิทยาศาสตร์ นั่นก็เป็นกระบวนการ ของกรรม และการไม่สนใจในการศึกษานั้นก็กลายเป็นความเกียจคร้าน เป็นกิเลส เมื่อไม่เรียนก็ไม่รู้ และไม่ได้ศึกษาเล่าเรียน เธออ่อน เธอสอบตก มันก็เป็นเจ้าของผล ซึ่งเกิดจากความขี้เกียจ ทีนี้ ถ้าหากว่า ครูเข้าใจ สามารถบูรณาการได้ทั้งหมด เหตุการณ์ ข่าวคราว เรื่องราวต่าง ๆ ที่ปรากฏ ทางสื่อสารมวลชนก็มาตอกย้ำ เน้นย้ำให้นักศึกษาเข้าใจ ให้นักศึกษาถกเถียง อภิปราย กำหนดระยะเวลาขึ้น ทำให้ความคิดนี้ตกผลึกพอสมควร สังคมอุดมศึกษาจะดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่เราก็

3. พระเดชพระคุณคิดว่าปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมที่สำคัญที่สุด คือ สื่อทั้งหลายที่รับรู้มาจากข้างนอก เช่น อินเทอร์เน็ตที่มาจากต่างประเทศ สื่อต่าง ๆ ที่มาจากต่างประเทศ แล้วก็แอบมูบมิบขายกัน แอบ มูบมิบดูกัน เกาะกลุ่มดูกัน มั่วสุมกัน เพราะฉะนั้น สื่อนี้ค่อนข้างเป็นพิษในปัจจุบัน มันไม่ใช่ข้อมูลหลักฐานที่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นนักศึกษาไปดูสื่ออะไร อินเทอร์เน็ต เรายังไม่รู้เลยว่าดูอะไร แล้วก็พวกภาพยนตร์ ดีวีดี ซีดี มันก็เยอะ ที่ทำให้นักศึกษาถูกดึงดูตไปกับกระแสของอารมณโลก ลักษณะเหล่านี้ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ผู้หญิง สหาย ของ นางวิสาขา ที่ว่าเธอทั้งหลายจะมัวเพลิดเพลิน รื่นเริงอะไรกันอยู่อีกเล่า ในเมื่อโลกสันนิบาสนี้ลูกโพลงอยู่ตลอดเวลา พวกเธอที่ถูกความมืดมัวห่อเอาไว้ ทำไมไม่แสวงหาพระทีป เป็นเครื่องส่องทางให้แก่ชีวิตเล่า ชาวโลกเดี๋ยวนี้ก็เป็นอย่างนั้นแหละ อยู่ท่ามกลางแสงสีอันวิจิตร ใช้ชีวิตก็มีวิธีการลอกเลียนกัน เขาได้ เขามี เขาเป็น เราต้องได้ เราต้องมี เราต้องเป็น ถ้าเราไม่ได้ ไม่มี ไม่เป็น ก็ต้องมีวิธีการได้ วิธีการมี วิธีการเป็น เอาไปเล่นการพนัน ไปค้ายาเสพติด ไปอะไรต่ออะไร ยุ่งกันยุ่งเหยิง แต่ไม่ใช่ทั้งหมด เป็นนักศึกษาจำนวนน้อย เพียงแต่ว่า พฤติกรรมมันถูกสะท้อนจากสื่อสารมวลชนเป็นจำนวนมาก ทำให้เราเห็นว่า เด็ก ๆ เหล่านี้มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกไปจากศีลธรรมจากคุณธรรมต่าง ๆ จำนวนหนึ่ง สนวนหนังสือธรรมะ นักศึกษาไม่อ่านหรืออาจจะไปเยี่ยมเด็กที่นอน เขาคิดว่า สุ่มตัวอย่างเอาสักสิบราย แล้วก็ดูว่า เธอครอบครองหนังสือธรรมะอยู่หรือไม่ หากากนะ เพราะฉะนั้น ถ้าเมื่อเธอไม่มีหนังสือ เธอก็ไม่ได้อ่าน โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ตของเธอ เธอก็เลือกในสิ่งที่เธออยากฟัง หนังสือพิมพ์ เราจะเห็นว่า นักศึกษาจะอ่านเฉพาะคอลัมน์ที่สอดคล้องกับพื้นฐานของเธอก็หน้าบ้านเทิงเริงรมย์ ที่เป็นสารคดี บทความที่สร้างสรรค์พัฒนา หรือเป็นข่าวสาร

การบ้านการเมือง ที่เป็นเท็จปนจริง จริงปนเท็จอยู่เยอะ นักศึกษาก็รับข้อมูลดิบ ๆ เข้าไป แล้วก็วินิจฉัยไม่ออก ก็ถูกลากถูกลู่ถูกลงันไปตามกระแสของสังคม นิตยสารก็อีก เธอก็มีนิตยสารอยู่ในกลุ่มของเธอ ตัวเลขตรงนี้ ต้องมองว่าหนังสือธรรมะ พิมพ์ได้ไม่เกิน 3,000 เล่มต่อครั้ง แต่หนังสือพวกบ้านเทิงคดี หรือแม้แต่สารคดีโลกยอดมันเป็น 10,000 ไทยรัฐเป็นล้าน มันสะท้อนกลับไปให้ผู้ใส่ใจในเรื่องเหล่านั้น ถ้าเธอสนใจในเรื่องอะไรมาก มันก็เป็นไปตามสถิติจำหน่ายตามยอดเหล่านั้นให้สูงขึ้น และแสดงว่า เธอก็สนใจที่จะอ่าน มีอิทธิพลใหม่ มีแน่นอน ทุกอย่าง ไททศน์ อินเทอร์เน็ต ป้ายโฆษณา ยิ่งมาแรงเลย จะเห็นว่า มันกระตุ้นราคา โลกะ มันโฆษณาด้วยภาพผู้หญิง สมัยหนึ่งเรียกว่า โสเภณีเปลือย นุ่งชุดอาบน้ำ อย่างนั้นมันเกินไป ทำเท่ากับคนจริง เรายังคิดว่า กลางคืน มีภาพผู้หญิง ดูแล้วเหมือนคนจริงแล้วอยู่ที่ตรงจุดที่คนขับรถผ่านเห็นปั๊บเลย มันสะสม มันคิดปรุง แล้วก็นำไปสู่เรื่องการจุดคร่า ช่มชืด กระทำซ้ำเราเยอะไปหมดเลย มาจากอะไร มาจากโฆษณา มาจากอินเทอร์เน็ต มนุษย์นี่อย่าทำให้ เขาสงสัย ถ้าเขาสงสัย เขาอยากทดลอง นั่นคือสัตว์โลก เขาเป็นอย่างนั้น เราต้องจับประเด็นตรงนี้ ให้ได้ คือ เราไม่ได้เข้าใจมนุษย์ เราเข้าใจแต่ตัวหนังสือ แต่เราลืมไปว่า เราอยู่กับมนุษย์ เราปฏิบัติร่วมกับมนุษย์ เราต้องร่วมรับฟังความคิด ร่วมกิจกรรม ร่วมผลประโยชน์อยู่กับมนุษย์ ไม่ใช่ไปอยู่กับหนังสือ หนังสือ มันเป็นความเห็นของปัจเจกชนที่เขียนออกมา ทำไมคุณไม่พยายามเข้าใจมนุษย์ล่ะ เอาเราเป็นฐานในการนำไปสู่ความเข้าใจคนอื่น หลักการของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าก็ตรัสรู้ก่อน แล้วไปสอนคนอื่นตรัสรู้ คือ เริ่มต้นที่หนึ่งคือ ที่เรา แต่เราไม่ได้คิดอย่างนั้น ผู้ทำสื่อทั้งหลายก็ไม่ได้คิดอย่างนั้น เขาคิดเป็นธุรกิจ สื่อเป็นธุรกิจ เป็นเรื่องนายทุนข้ามชาติ ไม่ใช่เรื่องธรรมดา ๆ

4. พระเดชพระคุณคิดว่าปัจจัยด้านการถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดา ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ อาตมาคิดว่า การถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามาก คือ ถ้ามี ต้องมีตอนที่นักศึกษายังเด็ก แต่อย่าลืมว่า นักศึกษาอัตรา เขาสูงนะ กลับไปบ้าน ถ้าเขาคิดว่า พ่อแม่เรียนไม่สูงเท่าแก แต่การจะมาสอนเป็นกิจจะลักษณะยาก เพราะการสอน มันต้องเกิดการยอมรับ การนับถือ แล้วเขาจะเชื่อ แล้วเขาจะฟัง ฟังแล้วเขาจะเชื่อ เชื่อแล้วจะปฏิบัติตาม เพราะฉะนั้น ปัญหาว่า 5 ชั้นนี้ เราปฏิบัติตามได้หรือเปล่า ถ้าเขายอมรับเอาแล้ว คือ พ่อ แม่ เขานับถือเอาในฐานะพ่อแม่ แต่เวลาพ่อแม่พูด เขาคิดว่า พ่อแม่โง่กว่าเขาหรือเปล่า บางคนก็ ป.4 บางคนก็ ม.6 ม.8 คนรุ่นเก่า บางคนก็ ป.ตรี แต่บางวิชามันก็เปลี่ยนแปลงไปเยอะ

ดร.สิปนนธ์ เกตสุทัศน์ เคยเล่าให้ฟัง ท่านจบวิศวะมา ทฤษฎีสัมพัทธภาพมันมันกันนานแล้ว จนลูกโตเป็นหนุ่ม ก็ไปเดินคุยที่สหรัฐอเมริกา พ่อก็อธิบายทฤษฎีที่ตัวเองเคยเรียนศึกษา วิชาการที่ว่าด้วยวิศวะก็ว่าชะงืดย้อย ลูกเลยกระซิบบอกว่า พ่อทฤษฎีนี้เขาเลิกแล้ว เพราะฉะนั้น อย่าลืมนะว่า โลกวิชาการเขาก้าวหน้ามันทำให้คนรุ่นใหม่ดูหมิ่นคนรุ่นเก่า แต่ที่นี้ในเรื่องกฎของกรรม ถ้าพ่อแม่ซำบซึ่งในเรื่องกฎของกรรมแล้วก็ชี้ให้เห็น คุยกันทุกวัน นั่งกินข้าวบนโต๊ะ ยกประเด็นขึ้นมาเรื่องหนึ่ง อ่านหนังสือพิมพ์ก่อน แล้วยกทุกวันเลย สะสมความคิดทุกวัน ลูกอยากจะเถียงใหม่ละ เเถียงก็อธิบายให้เกิดความเข้าใจ คือ บางเรื่องเราเชื่อไว้ดีกว่าไม่เชื่อเท่านั้นเอง เราเชื่อว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราก็ไม่ทำชั่ว เราก็ได้ดี ก็เท่านั้น คือ มันไม่ใช่เรื่องลึกลับซึ่งอะไรนักหนา ที่ว่า เชื่อแล้วไม่มีทางขาดทุน เป็นสูตรง่าย ๆ ธรรมดา ๆ สำคัญตัว ก็คือ พ่อ แม่ ว่าจะอยู่ในฐานะที่เด็กยอมรับ แก้นับถือ แก่เชื่อ แก่ปฏิบัติตามหรือไม่ อย่าลืมนะว่า บันไดห้าขั้นนี้สำคัญ แล้วมันจะเกิดพวกอิทธิบาท พ่อเชื่อ มันจะเกิดอิทธิบาท แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ อิทธิบาทก็ขับเคลื่อนนำไปสู่ผลดีงาม ส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร นั้นขึ้นอยู่ว่าใครใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด เด็กรุ่นนี้เขาติดเพื่อน ตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ เขาติดแม่ พอโตขึ้นมาติดครู พอโตขึ้นเป็นวัยรุ่นก็ติดเพื่อน เพราะฉะนั้น คนที่มีอิทธิพลในการนำความคิดของเขาในยุคตรงนี้ ครูบาอาจารย์เนี่ยยาก เพราะว่า มันพบบันไดห่าง ๆ การเรียน การสอน ยิ่ง นักศึกษามาก แล้วอาจารย์มีน้อย โอกาสใกล้ชิด โอกาสการเสวนากัน จะมีน้อยลง แล้วก็ทำให้มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด คือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราเห็นในด้านบูรณาการ ด้านเรื่องทั้งหมด เราบรรยายวิชาอะไรก็ตามมาถึงจุดหนึ่งให้เด็กช่วยคิดสิว่า เธอได้ธรรมะอะไร จากเรื่องตรงนี้ เรียนประวัติศาสตร์ กรุงศรีอยุธยาแตก พระเจ้าเอกทัศ พระเจ้าอู่ทองพรตถูกจับ บางคนถูกประหารตายไป ถูกฆ่าตายไป คนไทยก็แตกแยกกันไปอยู่ที่ต่าง ๆ ถ้ามองว่า มันแสดงถึงอะไร ให้เด็กคิด และอภิปราย ถ้าระบบสอนอย่างนี้ คือ บูรณาการมารวมกันที่ธรรมะเป็นจุดศูนย์กลาง เพราะในแง่ความจริง สื่อสารทั้งหลาย ไม่ว่าจะหนังสืออะไรก็ตาม มันเป็นการสะท้อนพฤติกรรมของมนุษย์ทางสังคม มนุษย์คิดแล้วทำ คิดแล้วพูด อาการเหล่านั้นเป็นอาการกุศล หรืออกุศล เขาคิดได้สามเรื่องตรงนั้น เพราะฉะนั้น ถ้าเราสอนได้ขนาดนั้น อาจารย์ก็จะมีอิทธิพล แต่อย่าลืมนะว่า ห่วงเหิน ยิ่งระดับสูงขึ้นมา ยิ่งห่วงเหิน ครูที่จะมีอิทธิพลกับเด็กมาก ก็คือ ครูระดับอนุบาลกับเด็กประถม เด็กอนุบาลก็ตีชว่าสองปี เด็กประถมก็หกปี ก็รวมกันแล้ว แปดปี แปดปี ตรงนี้ เราพร้อมที่จะปลูกฝัง ลูกเราให้มีภูมิด้านทานอารมณ์เข้มแข็งมากพอได้ไหม ถ้าเราสามารถทำได้ ครูก็จะมีอิทธิพลได้มาก แต่อย่าลืมนะว่า ตอนนี้นักศึกษาชอบอยู่กับเพื่อนไปไหนมาไหนกับเพื่อน เพื่อนมีลูกล่อลูกชนก็เยอะ เพื่อนดีไม่ดีก็เยอะ เราจับไม่ค่อยถูก แต่สรุปว่า ทุกอย่างมีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านบวกและลบของนักศึกษาทุกระดับนั้นแหละ

5. พระเดชพระคุณคิดว่าปัจจัยด้านการได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า จริยศาสตร์ มันเป็นในหลักปรัชญา มันไม่มีที่มาของผู้สอนเราอย่าลืมนะ ว่า พอถึงจุดหนึ่ง ทฤษฎี วิธีการ หลักการ อะไรก็ตาม ในที่สุดก็ถามว่าใครพูดละ ถ้าคนพูด นักศึกษาไม่นับถือ เขาไม่เอาละ แต่ถ้าจริยศาสตร์ในทางพุทธ เราก็เลือกระดับศีลธรรม จรรยาขึ้นมา เป็นกุศลกรรมบถ ศีล 5 อะไรต่าง ๆ มันก็อยู่ในเกณฑ์จริยศาสตร์ แล้วก็มาจากพระพุทธเจ้า มันก็จะมี การเชื่อมโยงระหว่างศรัทธาในพระพุทธเจ้าก็มาสู่ระบบในจริยศาสตร์ ที่นี้เวลาในขณะนั้น มันก็น้อยไป แต่ว่า เราอย่าลืมนะ จริยศาสตร์ เป็นความคิดของนักปราชญ์ ทางระบบปรัชญา ไม่ได้ผ่านปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ แต่ของเรามาจากปฏิเวธ มาจากผล ซึ่งสัมผัสด้วยจิต แล้วก็สอนจิต ที่ได้สัมผัสผลแล้ว นั่นคือ จุดต่าง เพราะฉะนั้น จะเห็นว่า พอเราอ่านจริยศาสตร์แบบฝรั่งแล้ว เรารู้สึก ค้านอยู่เรื่อย เพราะความคิดมันหลวม ๆ แต่ของพระพุทธเจ้าอะไรเราก็ค้านไม่ได้ หน้าแรก หน้าเดียวของหนังสือ นวโกวาท เราค้านไม่ได้สักข้อ การมีอุปการะมากสองประการ คือ สติสัมปชัญญะ ทำนุบำรุง ประการที่สอง คือ ขันติโลภวิจยะ ธรรมที่เป็นคุ้มครองโลก คือ ทิริโหดตปเปะ บุคคลที่หาได้ยาก คือ บุพการี กตัญญูกตเวที มันค้านไม่ได้สักเรื่องเดียว นั่นคือ จุดต่าง แต่เรา อย่าลืมนะ วิธีปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม หรือจริยธรรมอะไรก็แล้วแต่ เรียกกันมั่วไปหมด โบราณจารย์นั้น เหมือนกับหนังสือตะลุง ต้องไหว้ครูก่อน โบราณจารย์ท่านจะแสดงธรรมนั้น ท่านจะขึ้นที่พระพุทธเจ้าก่อน ปลูกฝังศรัทธาประสาธติคุณ ควรจะมีต่อพระพุทธเจ้าก่อน แล้วก็เริ่มแสดงธรรมะคำสอนของครู การแสดงก็แสดงโดยพระสงฆ์ ตกลงว่า พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ แต่วิชาจริยศาสตร์ เราจะเห็นว่า 3 หน่วยกิต สำหรับนักศึกษา เธอก็มีพื้นฐานอะไรมาเยอะ แต่ที่อ่อนด้อยของจริยศาสตร์ก็คือ ไม่รู้ใครสอน มันก็คือ นักปรัชญาพูด นักปรัชญานั้นเขาไม่ได้นับถือนะ เขาไม่นับถือ เพราะชื่นชมในความคิดของท่าน แต่เขาไปนับถือในฐานะที่เป็นครูบาอาจารย์ เป็นศาสดา เป็นเจ้าลัทธิ จึงนำไปสู่การปฏิบัติยาก ยกตัวอย่าง สุภาสิตสอนหญิงของสุนทรภู่ ปัญหาอยู่ที่คนสอน ผู้ชายมาสอนผู้หญิง ผู้หญิง รู้สึกว่า คุณก็เอาเปรียบ สอนให้ผู้หญิงทำต้อยตายนั่นอย่างนั้น แล้วคุณละ ทำอะไร มันก็มีคำถามซ้อนขึ้นมาว่า คุณทำอะไร เพราะงั้นสุภาสิตสอนหญิงของสุนทรภู่ มันก็เริ่มเป็นที่นิยม เมื่อเขามาพิมพ์ที่โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ สุนทรภู่ตายไปแล้วร้อยกว่าปี คำพูดจึงได้รับเป็นการยอมรับ อ้างอิง ไม่ค่อยมีการนำไปสู่การปฏิบัติ เพราะจุดอ่อนของจริยศาสตร์อยู่ที่จุดนี้ อยู่ที่มาของจริยศาสตร์ ถ้าจริยศาสตร์ในทางพระพุทธศาสนา ก็คงนำไปสู่การเสริมเติมจากที่นักเรียนได้เรียน ซึมซับมาแล้วในชีวิตของเขา ด้วยระบบการศึกษาของเขา มันก็จะดี

6. พระเดชพระคุณมีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรม ของนักศึกษา อย่างไร ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมอย่างยั่งยืน ค่อนข้างยาก เพราะสังคมมันเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์เชิงบวกเชิงลบมันเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดีจากชั่ว ชั่วเป็นดี คนมันก็มีขึ้น ๆ ลง ๆ ยังไม่หนักแน่นมั่นคงยั่งยืน พออยู่ระดับหนึ่ง แต่ว่าประการสำคัญในเรื่องเหล่านี้ เราจะพบว่า มันก็อยู่ที่เรื่องที่ถูกพูดมาแล้ว หมายความว่า นักเรียน จะต้องยอมรับที่มาของตัวคำสอน อันนี้ไม่ค่อยหนัก เพราะว่าเป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน และเมื่อยอมรับกันนับถือ ก็เชื่อ ก็ปฏิบัติตาม ไม่ใช่ร้อยเปอร์เซ็นต์หรอก แต่ตัวนำสารไม่ใช่หมอ คางคกที่ตัวเองตะปุมตะป้า แล้วต้องมาเป็นหมอรักษาโรคผิวหนังมันรักษาไม่ได้ เพราะว่า คนป่วย ก็จะไม่ศรัทธา ดังนั้น ก็จะต้องสามารถสอนให้รู้ สามารถทำให้ดู สามารถอยู่ให้เห็น สามารถสงบ เย็นจากความชั่วหยาบ ๆ เขาเรียกว่า ยถาก่อนโตให้นักศึกษาเห็น ถ้าเป็นอย่างนั้นมันก็สามารถ สร้างคุณลักษณะที่ดีงาม สามารถสร้างเด็กที่ดีขึ้นในสังคมได้อยู่แล้ว และอย่างที่บอกว่า ระบบ การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยไม่ใช่ระบบเอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม เพราะว่า มันจะเน้นไป วิชาที่จะประกอบอาชีพมากเกินไป และไม่ได้ดูคนที่มาสอนเรื่องจริยธรรม จริยศาสตร์ ใครที่สอน วิชาอะไรไม่ได้ก็จะโอนย้ายมาให้สอนวิชาเหล่านี้ สมัยนี้ก็ดีหน่อย เขาคนที่เคยมีประสบการณ์มา สั่งสอน แต่ว่า สระน้ำลูกยกอกไผ่ยังต้องใช้ ใครมีความประพฤติดีที่แสดงให้เห็น มีจริยธรรมอยู่ ภายในใจ สถาบันการศึกษาควรจะต้องจัดกิจกรรมยกย่องในที่ประชุม ในแถว ในห้องประชุม ยกย่อง แล้วประชุมดำเนินด้วย มาตรการสระน้ำลูกยกอกไผ่ต้องใช้ ใช้ปัญญาพิจารณาโดยรอบคอบแล้ว ดำเนินคนที่ควรดำเนิน เมื่อมีการกระทำที่ควรดำเนิน เป็นการสอนกรรมชั่วที่ให้เกิด เป็นกรรมชั่วที่ ให้ผลกันจะ ๆ ใช้ปัญญาพิจารณายกย่องคนที่มีการกระทำที่ควรยกย่อง ก็เป็นการสอนผลของ กรรมดี ที่อำนวยความสะดวกประโยชน์สุขของบุคคลนั้น ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ ถ้าหากว่า เราสามารถ จัด การศึกษาได้ในลักษณะนี้ ปัญหาที่วิตกกังวลห่วงใยก็จะลดน้อยถอยลงไป

คำสัมภาษณ์

**ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร**

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม ซึ่งได้มุมมองและภาพรวมเกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมในประเด็นหลัก ดังนี้ คือ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 พระศาสนโสภณ (พิจิตร วิฑูวณฺโณ)

1. กราบนมัสการพระเดชพระคุณครับ เก้าขอกราบเรียนถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของพระเดชพระคุณท่านในเรื่อง ชื่อ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และวัดที่สังกัดครับท่าน

ตอบ อาตมาชื่อ พระศาสนโสภณ อายุ 74 ปี ระดับการศึกษา ป.ธ. 9 MA วรรณคดี สันสกฤต ดุษฎีบัณฑิต ศน.ด (พุทธศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดุษฎีบัณฑิต ค.ด (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตำแหน่ง เจ้าคณะภาค 16,17,18, (ธรรมยุต) วัดที่สังกัด วัดโสมนัสวิหาร

2. พระเดชพระคุณคิดว่าความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

ตอบ อาตมาคิดว่านักศึกษาไม่ค่อยเชื่อกฎของกรรมหรือเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมน้อยลง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่รู้เรื่องกรรม แต่ที่รู้เรื่องมี และเชื่อฟังต่อพ่อแม่มี แต่ว่าอัตราส่วนนั้นมันน้อยมาก เช่น ในร้อยคนอาจจะมีเชื่อสัก 10 คน นอกจากนั้น ไม่รู้เรื่องเพราะว่า วิชาศีลธรรมถูกถอนออกจากหลักสูตรการเรียนการสอนเกือบหมดเอาวิชาอื่นแทรกเข้าไป วิชาพระพุทธศาสนามีน้อยมาก วิชาภาคภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และวิชาพุทธศาสนานำมาสอนอาทิตย์ละ 2 คาบ เหลือคาบเดียว ตัดไปเรื่อย ๆ และวิชาพระพุทธศาสนาไม่มี มีแต่วิชาสังคม ทั้ง ๆ ที่เป็นความเป็นความตาย ไม่ใช่วิชาพระพุทธศาสนา เพราะเขาเอาแผนตะวันตก เพราะนักวิชาการส่วนใหญ่ไปจบมาจากตะวันตก เพราะว่า นักวิชาการของอเมริกานี้เกิดความคับแค้นใจ

ตอนเกิดสงครามครูเสด ระหว่างโปรเตสแตนต์กับโรมันคาทอลิกในเยอรมัน 30 ปี พวกนี้ถูกฆ่าตายเลย พวกนี้ไม่อยากเอาคำสอนทางศาสนาเข้าไปใส่ แต่ที่นี้ เราไม่ใช่อย่างนั้น เราไม่มีคนที่ถูกฆ่าตายเขาถอนออกทำไม เมื่อเขาถอนออก การโก่งกัน คอร์รัปชั่นหนักในชาติของเราทุกระดับ เด็กไม่ค่อยโก่งกันเท่าไร แต่ระดับผู้นำระดับข้างบนนั่นแหละโก่งกัน เพราะไม่ค่อยมีการอบรมด้านความเชื่อ เรื่องกฎแห่งกรรม อธิบายว่าแต่นักศึกษาเลย ครูนี้ก็ไม่ว่าเรื่อง เพราะครูนี้เวลาไปสอนวิชาศีลธรรม เมาเซไปเซมา เพราะครูไหนที่สอนวิชาอื่นไม่ได้แล้ว เขาไล่ไปสอนวิชาศีลธรรม เพราะฉะนั้น เด็กจึงไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้น ต้องอาศัยพ่อแม่สอน ปู่ ย่า ตา ยาย สอนเท่านั้นแหละ ถึงจะได้ฟัง แต่บางคนเป็นนักธุรกิจก็ไม่มีเวลาไปสอนลูกสอนหลาน เอาลูกหลานไปเรียนโรงเรียนคริสต์ ให้คริสต์เขาสอน สังเกตได้จากโรงเรียนเซนต์คาเบรียล และโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีทั่วไปหมดในปัจจุบันนี้ คืออันตรายของชาติของเราที่กำลังก่อความไม่สงบอยู่ในชาตินี้ เกิดจากการไร้ศีลธรรมไร้ความปราชญ์ ไร้ความสำนึก

3. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า ปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมที่สำคัญที่สุด คือ สื่อโฆษณาส่วนใหญ่ไม่มีเรื่องความเชื่อกฎแห่งกรรม ส่วนมากแล้วโฆษณาเรื่องสนุก แม้แต่โฆษณาไร้ป้ายนะ ไม่มีกฎแห่งกรรมแม้แต่ป้ายเดียว มีงานวัดอาจจะมีบ้างที่โฆษณาเกี่ยวกับกฎแห่งกรรม

4. พระเดชพระคุณคิดว่าปัจจัยด้านการถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดา ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษาเพราะลูกอยู่กับพ่อแม่ รักพ่อแม่มาก เคารพพ่อแม่มาก ไม่ว่าจะเป็ นพฤติกรรม หรือความคิด ความเชื่อของลูกส่วนมากจะเกิดจากการปลูกฝังและการเลียนแบบจากพ่อแม่

5. พระเดชพระคุณคิดว่าปัจจัยด้านการได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ใช้ระยะเวลาเรียน 3 หน่วยกิต ต่อ 1 สัปดาห์ ผมว่าเพียงพอครับ แต่การเพียงพอขึ้นอยู่กับว่าสอนอย่างไร สอนขนาดไหน ถ้าให้พวกอื่นสอน มันไม่มีความรู้ มันไม่เชื่อกรรม ไม่เชื่อกฎแห่งกรรม สอนได้อย่างไร เชื่อแบบไม่มีบุญ ไม่มีบาป ผู้ที่เชื่อบ้างก็มีแต่มันน้อย แม้พระองค์ก็ไม่เชื่อ ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษาจะเกิดได้เพราะต้องมีการสอน ทำไม่ไม่สอน เพราะไม่มีครู ทำไม่ไม่มีครู เพราะไม่ได้เรียน สังเกตไหม สมัยก่อน มีศีลธรรม การโกงกิน คอร์รัปชันไม่ค่อยมี การโจมตีพระมหากษัตริย์ก็ไม่มี เดียวนี้รุนแรงขึ้น

6. พระเดชพระคุณมีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษา อย่างไร ?

ตอบ อาตมาคิดว่า แนวทางการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษาที่สำคัญ คือ

1. ต้องฝึกครูผู้สอนให้เชื่อบุญเชื่อบาปก่อน เพราะถ้าครูยังไม่เชื่อบุญเชื่อบาป จะสอนคนอื่นได้อย่างไร ต้องมีพื้นฐานให้ดีก่อน และหลักสูตรต้องจัดหลักสูตรให้วิชาศีลธรรมเป็นวิชาบังคับ ไม่ใช่วิชาเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้ หรือเรียนแล้วให้คะแนนน้อย

2. คุณลักษณะของครู คือ ครูผู้สอนวิชาศีลธรรมต้องเรียนจบต้องปริญญาตรีทางศาสนา พุทธ ต้องฝึกสมาธิ มีวิชาความรู้ทางศาสนาเพียงพอ รวมทั้ง ศาสนาอื่นด้วย ไม่ใช่พุทธศาสนาอย่างเดียว ให้มีความรู้เหมือนอย่างที่เราเรียนมาจากมหาวิทยาลัยสงฆ์ และครูต้องเชื่อบุญเชื่อบาป เพราะถ้าไม่เชื่อบุญเชื่อบาปแล้วได้อะไร จะสอนคนอื่นให้เชื่อบุญเชื่อบาปได้อย่างไร

3. ต้องให้วิชาศีลธรรมเป็นวิชาบังคับ คือ ต้องกำหนดไว้ในหลักสูตรเลยว่านักศึกษาทุกคนต้องเรียนวิชาศีลธรรมเป็นวิชาบังคับทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

4. ต้องให้คะแนนวิชาศีลธรรมให้มากพอสมควรเหมือนวิชาอื่น ๆ เพราะถ้ามีคะแนนมากก็เป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจที่จะเรียนมากขึ้น

5. ต้องให้ความสำคัญกับวิชาศีลธรรมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ไม่ใช่ปล่อยอย่างนี้ เป็นเพียงวิชาหนึ่งในหมวดสังคมเท่านั้น ไปแอบแฝงเอาไว้เหมือนคนไม่มีบ้าน ไปอาศัยหลังคาบ้านเขาอยู่ เขาไล่ออกไปวันไหนก็ได้ เสริมให้ชื่อเต็ม ๆ เลยกว่า วิชาศีลธรรม แล้วทำไม แต่ก่อนใช้วิชาศีลธรรมดี ๆ อยู่แล้ว จึงเปลี่ยนไปชื่อ จริยธรรม จริยศาสตร์ มันไม่ได้ตรงกับความหมายของพระพุทธศาสนา ให้ใช้ศีลธรรมนั่นแหละถูกต้องแล้ว ไปเอาใจคนนับถืออิสลาม คริสต์ทำไม เพราะของเรามันตรงอยู่แล้ว และคำว่า จริยธรรมกับจริยศาสตร์ มันต่างกันอย่างไร ลองถามตรงนี้ดู เพราะจริยศาสตร์ จริยธรรม แคชชั่น Ethics เท่านั้น ยังไม่ถึงขั้นญาณวิทยา ไม่ถึงเลย แคชชั่น Ethics และที่นี้คุณธรรม เป็นผลของจริยศาสตร์ เขาให้ใครเรียน ไปตามพวกคริสต์เขาทำไม แล้วเราไปทำตามเขาทำไม พอรัฐมนตรีเป็นคริสต์ ก็ไปเปลี่ยนตามเขา ถ้าของเราดี เราไปตามเขาทำไม นี่แสดงว่า มันโง่ และตอนนี้เราต้องเรียกร้องว่า การที่ศีลธรรมเสื่อม คนโกงกิน คอร์รัปชัน ต้องหนักขึ้น เพราะคนไม่มีศีลธรรมมากขึ้น ที่จริงคนไทยสอนง่าย มีลักษณะการผ่อนปรน แต่สอนให้มันรู้เรื่อง การคอร์รัปชัน จะได้น้อยลง ซึ่งไม่ใช่ปรากฏเฉพาะในกรุงเทพฯ แต่มีทั่วไปหมด และไม่ใช่เฉพาะเยาวชน ผู้ใหญ่นั่นแหละตัวการ เยาวชนมันเห็นอยู่ี่ ไม่ว่าจะ ทหาร ตำรวจ ทุกระดับ กินกันทั้งนั้น และกินกันมาก ๆ ด้วย ผมว่า ส่วนหนึ่งเราไปส่งเสริมให้ความสำคัญกับคุณค่าทางวัตถุมากเกินไป และให้ความสำคัญทางจิตใจน้อยลง เพราะเขาไม่เชื่อบุญ เชื่อบาป สอนไปก็แค่นั้นแหละ สอนไปเพื่อหลอกกันแค่นั้นเอง ดิดเฮโรวีน ดิดผงขาว เสพกัน มีลูกแล้วก็โยนทิ้ง นี่ก็สาเหตุมาจาก การขาดศีลธรรม ไม่เหมือนบัณฑิตของเรา เขามีความรู้มาก ไม่โลภมาก แต่เขาก็มีความสงบ เขารักพี่รักน้อง รักประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่ปัจจุบันก็มีบ้าง ก็รักจอมปลอม

คำสัมภาษณ์

**ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร**

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม ซึ่งได้มุมมองและภาพรวมเกี่ยวกับความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมในประเด็นหลัก ดังนี้ คือ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 พระเทพวิสุทธิกวี (เกษม สัจญญโต)

1. กราบนมัสการพระเดชพระคุณครับ เกล้าขอทราบเรียนถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของพระเดชพระคุณท่านในเรื่อง ชื่อ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และวัดที่สังกัดครับท่าน

ตอบ อาตมาชื่อ พระเทพวิสุทธิกวี (เกษม สัจญญโต) อายุ 56 ปี ระดับการศึกษา ป.ธ.9 Ph.D. (Philosophy & Religion) ตำแหน่ง รองอธิการฝ่ายวิชาการ หน่วยงานที่สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดที่สังกัด คือวัดราชธิวาส เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2. พระเดชพระคุณคิดว่าความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

ตอบ อาตมาคิดว่า การที่นักศึกษาไม่ค่อยเชื่อกฎของกรรมหรือเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมน้อยลง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ นักศึกษาไทยในปัจจุบัน มีพื้นฐานความเชื่อ พื้นฐานรู้เรื่องกรรมน้อยไม่เพียงพอ เข้าวัดก็ไปแค่ ถวายสังฆทาน เข้าสถาบันการศึกษาก็มีเวลาให้ปลูกฝังน้อยเหลือเกิน การบูรณาการในวิชาอื่น ๆ ก็แทบไม่มี เหตุที่ไม่มีก็เพราะว่า ครูบาอาจารย์ไม่ได้มีพื้นฐานเหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นฐาน คำสอนเรื่องกรรม หรือความรู้เรื่องกรรมในพระพุทธศาสนา เหตุที่ไม่มีก็เพราะหลักสูตรการผลิตครูก็ไม่มีสิ่งเหล่านี้ให้ได้ศึกษาอย่างเป็นระบบ ในระบบการศึกษาไทยในปัจจุบัน เพราะฉะนั้น ความเชื่อเรื่องคำสอนของพระพุทธศาสนาจึงอ่อนแอลงในหมู่ชาวพุทธ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปัจจุบันมีตัวอย่างให้เห็นเป็นประจำ คือ คนที่มีอำนาจวาสนาบารมีไปทำสิ่งชั่ว ๆ แล้วกลับมาเชิดหน้าชูตาอยู่ในสังคม มันก็ทำให้นักศึกษาที่เคยคิดว่า ใครทำ

กรรมใดก็ได้รับกรรมนั้น ก็ค่อนข้างจะลังเลยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น เอาלבเข้าไว้ ไม่มีใครเห็นก็ทำกรรมชั่วได้ และไม่มีคนเตือนสติ นักศึกษาจึงทำอะไรที่ชั่วได้ตามที่ต้องการจะชั่ว เพราะเห็นว่า ความเชื่อของเขามั่นอ่อนแอ เหตุที่เค้าอ่อนแอ เพราะความรู้ของเค้าไม่มี เหตุที่ความรู้ของเค้าไม่มี เพราะไม่มีคนที่ให้ความรู้ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่า บรรดาการพนันทั้งหลายจะแพร่หลาย เช่น การพนัน โดยการเสี่ยงโชค ซึ่ลอตเตอรี่อะไรต่าง ๆ อย่างแพร่หลายมาก รวมทั้ง การพนันอื่น ๆ นักศึกษาที่ขาดพื้นฐานความรู้เรื่องนี้ จึงหันไปหาสิ่งที่ตนคิดว่าจะได้มากกว่า แต่เหตุผลที่ขาด เพราะว่า นักศึกษาอยู่กับมารดาบิดาน้อยเหลือเกินมีเวลาอยู่ใกล้ชิดกันน้อยมาก พ่อแม่จึงไม่ได้ถ่ายทอดความรู้ที่นึกคิดที่เป็นจริงให้เด่นชัด ให้ปรากฏว่ากรรมนั้นมันมีจริงอย่างไร

3. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมที่ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามาก เพราะคนทุกคนไม่ได้บริโภคสื่อเหมือนกัน คือ บางคนชอบหนังสือพิมพ์ บางคนชอบนิตยสาร บางคนชอบโทรทัศน์ ชอบวิทยุ บางคนชอบอินเทอร์เน็ต แต่วิทยุนี้จะน้อยและป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งต้องทำสั้น ๆ ไม่กระจำงเท่าไร แต่เป็นการกระตุ้นเตือนให้เกิดความฉุฉิด ก็ส่งผลได้บ้างเหมือนกัน แต่สิ่งเหล่านี้ สื่อเป็นสิ่ง การที่เขาได้เรียนรู้ ไม่ลงสู่ปฏิบัติ เพียงแค่เรียนรู้เท่านั้นก็สามารถที่จะเรียนรู้ได้ เพราะฉะนั้น เมื่อถามว่า อะไรมากที่สุด สิ่งเหล่านั้นมันคงไม่มีอะไรมากที่สุดได้ ยังเป็นเรื่องธรรมดา เว้นแต่ว่า บุคคลผู้นั้นสนใจส่วนตัวเพราะอะไร เพราะสิ่งยั่วยุอย่างอื่นมากกว่า และถึงที่มีผลเห็นทันตา ให้เขาได้มันมีมากกว่ากระตุ้นบ่อยครั้ง

4. พระเดชพระคุณคิดว่าปัจจัยด้านการถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดา ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามาก เพราะว่า นักศึกษาส่วนมากจะรู้สึกที่พ่อแม่เป็นที่พึ่งของเขา จนกว่าเขาจะศึกษาจบและก็เป็นผู้มีพระคุณ เนื่องจากวัฒนธรรมทางสังคมไทยอบรมบ่มเพาะความรู้สึกว่า ให้ลูกมีความสำนึกในบุญคุณของบุพการีนั่นก็จะเป็นส่วนมากที่ยอมรับกันอยู่ ที่สำคัญผู้ที่มี

สายเลือดเดียวกัน ย่อมมีกรรมด้วยกันมาก่อน เรียกว่าพันธกรรม และก่อให้เกิดกรรมโยนิ กรรมที่ให้เกิดกรรมพันธุ์ กรรมที่เป็นเชื้อสายเดียวกัน พุตกันรู้เรื่อง และจะยอมรับกันง่ายมากกว่า ยิ่งในปัจจุบัน บิดามารดาเป็นที่พึ่งสำคัญของเขา ก็จะส่งผลให้เขาเชื่อฟัง การถ่ายทอดของบิดามารดา จะส่งผลสูง

5. พระเดชพระคุณคิดว่าปัจจัยด้านการได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษาบ้างแต่ไม่มากนัก เพราะคำว่า จริยศาสตร์ มันก็ไม่ค่อยได้ลงลึกเท่าไร เรื่องทางปฏิบัติแค่ทำให้ความรู้ ถ้าให้ความรู้ได้ถูกต้อง และก็ลองให้เห็นถึงแนวปฏิบัติ ที่เขาอาจจะนำไปทดลองได้ ก็เป็นได้ ใน 3 หน่วยกิตนี้ นักศึกษาหวังคะแนนมากกว่า เพราะเด็กนั้นจะมีความหวังอยู่กับคะแนนกลัวคะแนนจะต่ำมากกว่ากลัวตกนรก หรือจะกลัวไม่ได้ไปสวรรค์ เอาสวรรค์ปัจจุบัน คือ ได้คะแนนดี ก็จะมีมองกันอยู่ที่ตรงนี้ ที่สำคัญ คือ วิชาจริยศาสตร์ ใน 3 หน่วยกิต ไม่รู้ว่าเรียนวิชาจริยศาสตร์ของใคร พุทธมีส่วนแบ่งอยู่สักก็เปอร์เซ็นต์ เราลองคิดดูว่า ตลอดเทอมหนึ่ง เขาได้สัมผัสกับพุทธที่นาที่ ที่จะตอบได้ว่า พอ หรือไม่พอ ถ้าพุทธจริยศาสตร์ล้วน ๆ ก็จะทำให้ได้ความรู้เยอะพอสมควร แต่ถ้าเอาจริยศาสตร์ทั้งโลกมาเรียนก็หวังอะไรไม่ได้นัก

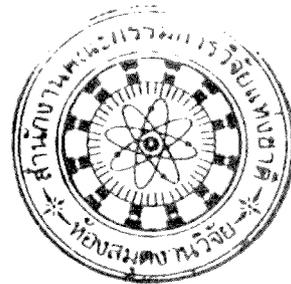
6. พระเดชพระคุณมีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษา อย่างไร ?

ตอบ อาตมาคิดว่า แนวทางส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษา ดังนี้

1. ควรจะให้มีสาขาวิชาที่จัดให้ตลอด คือ สาขาวิชาพุทธศาสนา เรียนตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษาขึ้นไปถึงปริญญาตรี โท เอก จัดขึ้นในประเทศไทย ทำให้เป็นตลาดวิชา พระพุทธศาสนาด้วย ทำหลักสูตรให้เป็นนานาชาติมาด้วย ประเทศเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนา ก็ให้เห็นภาพให้ชัด ไม่ใช่ศูนย์ของประเทศไทย แต่ต้องให้เป็นศูนย์ center ให้คนต่างชาติได้เข้ามาศึกษา และเขาปฏิบัติจริงจัง ให้เยาวชนไทยได้เห็นด้วยว่า ปฏิบัติจริงแล้ว มันได้จริง ถ้าเราเหยาะ ๆ แหยะ ๆ อยู่อย่างปัจจุบัน ไม่กล้าทำอะไรนี้ มันก็ไม่ได้ เขาให้เรียนเรื่องพระเจ้า คนไทยเราไปเรียน

ในเยอรมัน ในประเทศออสเตรเลีย ในประเทศอื่น ๆ เยอะแยะ อิสลามเค้าก็มีการจัดการศึกษา อิสลาม ศึกษาของเขา แต่ของเราพุทธศึกษา เอลงมาอยู่ในจริยศาสตร์ มันไม่สมศักดิ์ศรี และไม่เป็นที่ให้เยาวชนได้ชื่นใจที่จะมาทำตาม เพราะฉะนั้น ถ้าทำได้ ก็ต้องทำตรงนั้นลงไป แล้วก็เน้น เรื่องกฎแห่งกรรมมาก ๆ แล้วก็ยืนยันว่า ความยั่งยืนนั้นต้องทำสม่ำเสมอ ไม่ใช่ให้เขาที่เดียวแล้ว เป็นพอ ไม่มีอะไรพอได้ด้วยการศึกษาให้ครั้งเดียว

2. ควรจะการจัดการเรียนการสอนในวิชาพุทธศาสนาโดยเน้นเรื่องกรรม เพื่อให้เขาารู้เรื่องกรรมให้ถูกต้อง ให้ชัดเจน ให้เวลากับเขาในการศึกษาเล่าเรียนให้เพียงพอ และก็ต่อเนื่อง จนกระทั่งว่า แทนที่เราจะเป็นผู้ให้อย่างเดียว ให้เขาถาม เมื่อปฏิบัติแล้ว เขาจะเกิดคำถามขึ้นมา แล้วก็จะได้ตอบให้ถูกต้อง คนเรานั้นปกติก็เชื่อว่า ยังมีความพึงพอใจกับความสุขอยู่ เมื่อพอใจกับความ สุข เรื่องกรรมเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความสุข หรือการกระทำในทิศทาง หรือแนวทางที่จะให้ ได้ซึ่งความสุข เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่า เราเองไม่ลังเล และก็มีโอกาสที่จะให้สิ่งที่เราไม่ลังเล ก็ต้อง ทำตัวอย่างแห่งการทำความดีทำชั่ว และมีผลดีผลชั่ว ตามมา เก็บมาให้ดูเยอะ ๆ ตัวอย่าง ถ้าเห็น ประจักษ์จริง ๆ ให้เห็นแล้ว กรรมชั่วก็ให้เห็นว่ามันน่ากลัว น่าหวาดเสียว กรรมดีก็ให้เห็นว่ามี กำลังใจที่จะให้ประกอบคุณงามความดี ถ้าสักแต่ว่าไปนิด ๆ หน่อย ๆ ฉาบฉวย เขาก็คงจะซาบซึ้ง ได้ยาก เพราะเขายังไม่มีพื้นฐาน เพราะฉะนั้น เรื่องกรรม เรื่องจริยศาสตร์ เป็นเรื่องที่จะต้องเน้นให้ ต่อเนื่องต่อยอด ให้เกิดความมั่นใจได้ว่า กรรมดี ดีจริง กรรมไม่ดี ก็ไม่ดีจริง และให้ผลจริงไม่ควรจะ หึกเหิมกับกระแสโลก กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งไหลทะลักเข้าไปในทุกประเทศและทำเปลี่ยนแปลงวิถี ชีวิตคนไปมาก แต่ในที่สุดแล้ว เปลี่ยนไปเท่าไรก็ยังสร้างความปั่นป่วนให้แก่โลกมากขึ้นเท่านั้น

คำสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงถึงปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม ซึ่งได้มุมมองและภาพรวมเกี่ยวกับความเชื่อและ
การปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมในประเด็นหลัก ดังนี้ คือ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 พระมหาสมเกียรติ รัตนปญโญ

1. กราบนมัสการท่านมหาที่เคารพครับ กระผมขอทราบเรียนถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว
ของท่านมหาในเรื่อง ชื่อ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และวัดที่สังกัด ครับท่าน

ตอบ อาตมาชื่อ พระมหาสมเกียรติ รัตนปญโญ อายุ 36 ปี ระดับการศึกษา ป.ธ.
4 วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยพุทธกรรมศาสตร์ประยุกต์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ประสานมิตร ตำแหน่ง เลขานุการเจ้าคณะจังหวัด
สงขลา (ธรรมยุต) วัดที่สังกัด คือ วัดดอนรัก ต.บ่อทราย อ.เมือง จ.สงขลา

2. ท่านมหาครับ ท่านคิดว่าความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

ตอบ อาตมาคิดว่า นักศึกษาเชื่อกฎของกรรมมาก เพราะ เนื่องจากปัจจุบันนักศึกษา
สามารถเรียนรู้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะเรื่องของกุศลกรรม และอกุศลกรรมผ่าน
ได้หลายเส้นทาง ไม่ว่าจะจากนักบวช ตำรา ครูบาอาจารย์ พ่อแม่ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทำให้
เยาวชนมีความเข้าใจเรื่องของกุศลกรรม และอกุศลกรรมมากพอสมควร แต่ปัญหาอยู่ที่ว่า ในยาม
คับขัน นักศึกษามักจะเลือกทำในสิ่งที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ ของตนเอง โดยมักจะละเลยที่จะให้
ความสนใจว่า สิ่งที่ทำนั้นเป็นกุศลกรรม หรืออกุศลกรรม

3. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ อาตมาคิดว่า การได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมที่ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมได้บ้าง แต่คงไม่มากนัก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาระดับนี้มีความสามารถในการตั้งคำถามในเชิงหักล้าง หรือเปรียบเทียบได้ว่า สิ่งที่ตนได้รับรู้มาจากสื่อไม่เกินไปตามสิ่งที่ตนรับมาจากประสบการณ์ตรงนั่นเอง

4. ท่านมหาครับ ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดา ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ อาตมาคิดว่า การถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษาได้บ้าง แต่คงไม่มากนัก เพราะนักศึกษาสมัยนี้ ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้เวลาส่วนมากอยู่กับบิดามารดา แต่มักจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน ตำรา และคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือมากกว่านั่นเอง มีนักศึกษาส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถสวณกระแสโลกแห่งวัตถุนิยม และสามารถชักจูงเพื่อนรอบข้างหันมาสู่กระแสธรรมนิยมได้

5. ท่านมหาครับ ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ อาตมาคิดว่า การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ส่งผลต่อความเชื่อ และการปฏิบัติเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษาได้บ้าง แต่คงไม่มากนัก เพราะขอบเนื้อหาวิชากว้างเกินไปไม่เน้นที่กฎแห่งกรรมเท่าที่ควร และเวลาในการเรียนวิชาจริยศาสตร์ 3 หน่วยกิต ต่อ 1 สัปดาห์ถือว่าน้อยมากไม่เพียงพอต่อการเรียนโดยเฉพาะภาคปฏิบัติ

6. ท่านมหาครับ ท่านคิดว่ามีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษา อย่างไร ?

ตอบ อาตมาคิดว่า การส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษา ได้นั้น ควรจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ แทนที่การสอนแบบป้อนข้อมูลให้กับผู้เรียน โดยฝ่ายเดียว คือ ควรจัดให้มีการเรียนการสอนใหม่ ดังนี้

1. ให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยรอบด้านผ่านสื่อการสอนที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย ไม่น่าเบื่อ
2. นำเสนอกรณีศึกษา หรือบุคคลตัวอย่างและระดมสมองจากผู้เรียนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา หรือบุคคลตัวอย่างนั้น ๆ ภายในกรอบของกฎแห่งกรรม และผลของการคิดดี พูดดี ทำดี
3. ให้ผู้เรียนนำกฎแห่งกรรม และผลของการคิดดี พูดดี ทำดี มาวิเคราะห์กรณีที่เกิดขึ้นกับตนเอง
4. นำผู้เรียนไปสู่ภาคการปฏิบัติจริง เช่น ให้ผู้เรียนรายงานการปฏิบัติตนเองเรื่องการเลี้ยงดูพ่อแม่ หรือผู้มีพระคุณที่บ้าน ที่โรงเรียน การให้ทาน รักษาศีล และภาวนาในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น หรือให้ผู้เรียนได้ไปบำเพ็ญประโยชน์กับผู้ที่ถูกทอดทิ้งจากสังคมรอบข้าง หรือคนด้อยโอกาส เพื่อเป็นการทำความดี และได้คติสอนใจในเวลาเดียวกัน เป็นต้น
5. การสอนต้องยึดหลักบูรณาการให้เกิดการเชื่อมโยงทางวิชาต่าง ๆ อย่างกลมกลืนว่า กฎแห่งกรรมแปลผลให้เกิดความสุข และความทุกข์ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเริ่มตั้งแต่ การคิด เป็นมโนกรรม การพูดเป็นวจีกรรม และการกระทำเป็นกายกรรม เพราะการที่เราคิดดี พูดดี ทำดี ส่งผลให้เป็นความสุข คิดชั่ว พูดชั่ว ทำชั่ว ส่งผลให้เป็นความทุกข์ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ สามารถพิสูจน์ และยกตัวอย่างประกอบให้เป็นรูปธรรม ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และส่งผลไปถึงอนาคต ล้วนแล้วแต่เป็นกฎของกรรมทั้งสิ้น

คำสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงถึงปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม ซึ่งได้มุมมองและภาพรวมเกี่ยวกับความเชื่อและ
การปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมในประเด็นหลัก ดังนี้ คือ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 นายอำนาจ สุวรรณศิริ

1. สวัสดิ์ครับท่าน ผมขออนุญาตถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของท่านในเรื่อง ชื่อ อายุ
ระดับการศึกษา และอาชีพ ครับท่าน

ตอบ ผมชื่อ อำนาจ สุวรรณศิริ อายุ 72 ปี จบการศึกษา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ คุรุภัณฑ์ิต จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต) เป็นอดีต
รัฐมนตรี

2. ท่านคิดว่าความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่า นักศึกษาไม่ค่อยเชื่อกฎของกรรมหรือเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมน้อยลง ทั้งนี้
อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาไม่รู้หลักคำสอนที่สำคัญแล้ว เขาจะไม่รู้ว่า พระพุทธเจ้าสอนอะไร ไม่ใช่
ไม่เชื่อ ไม่ใช่พระพุทธเจ้าสอนแล้วไม่เชื่อ ไม่รู้เรื่อง เช่น ยกตัวอย่าง แม่ผมไม่ได้จบ ป.4 แต่พ่อผม
บวชเรียนนะ แก่เชื่อตั้งแต่เด็ก เชื่อว่า ทำกรรมชนิดนั้นต้องไปเกิดเป็นหนอนฐานพระ (ล้มในวัด)
ถ้าทำความดีแล้วจะไปเกิดเป็นเทพบุตรเทพธิดา ที่นี้เด็กที่มีความเชื่ออย่างนั้นตั้งแต่หนุ่มสาว
พอโตก็จะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพเอง เข้าวัดทุกวันฟังธรรม รักษาศีล 5 ในวันธรรมดา รักษา
ศีล 8 ในวันธรรมสวนะ ลูกออกมาดีหมดทุกคน อย่างนี้ ถ้าตีความว่า ถ้าเชื่อพระพุทธเจ้าสอน
ตั้งแต่เด็ก เรื่องฟังเทศน์ เรื่องกฎแห่งกรรมตั้งแต่เด็กว่า จะให้ผลชีวิตในอนาคตเป็นลูกสาวชาวบ้าน
ธรรมดา ได้เป็นแม่ตัวอย่าง ลูก ๆ ก็ได้ประสบความสำเร็จในชีวิต นี่ก็เป็นอันสงส์ของความเชื่อ
เรื่องกฎแห่งกรรม การที่นักศึกษาไม่ค่อยเชื่อกฎของกรรมหรือเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมน้อยลงต่อไป

ภายภาคหน้า จะมีผลต่อชีวิตเขาในทางที่ไม่ดีมีผลต่อประเทศชาติบ้านเมืองด้วย ที่สำคัญ คือเคยมีผู้ทำวิจัยเรื่องกฎแห่งกรรมกับนักเรียนแพทย์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนแพทย์ ที่เรียนเก่งไม่เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม แล้วจะมีปัญหาจรรยาบรรณ และจรรยาแพทย์ตามมามีเปอร์เซ็นต์สูงมาก

3. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ ผมคิดว่า การได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมที่สำคัญที่สุด คือ สื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การโฆษณาในวิทยุที่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ควรโฆษณา เรื่องกฎแห่งกรรมให้มากขึ้นก็มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความเชื่อของคนมาก และให้เชื่อต่อกฎแห่งกรรมได้มากขึ้น แต่เดี๋ยวนี้ส่วนมาก พวกนักทำโฆษณาส่งผลให้เกิดผลเสียต่อสังคมก็มี แล้วก็พวกดารา นักแสดงนี่ก็มีผลเหมือนกัน เพราะดาราคือแบบอย่างให้นักศึกษาให้ความสนใจและลอกเลียนแบบพฤติกรรมปัจจุบัน สื่อจากทูนนิยมเสรีจากทั่วโลก มาจากวิทยุ จากโทรทัศน์ จากภาพยนตร์และจากอินเทอร์เน็ตสื่อจะเป็นปัจจัยหลักในการเป็นปัจจัยหลักที่จะสอนคุณธรรม จริยธรรมและคุณธรรมให้แก่นักศึกษา อาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยสอนแป็บเดียว แต่สื่อสอนตลอด

4. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดา ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ เกี่ยวกับการถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาที่ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษา ผมยกตัวอย่างเรื่องเด็กเห็นรถ แท็กซี่ตอร์ยักข้าง ยังฝังใจเด็กเลย ที่นี้ถ้าแม่รู้จักสอนตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่ตัวน้อย ๆ พอถึงเข้าโรงเรียนแล้ว ครูต้องฉลาดสอน ครูที่สอนเราเป็นรูปธรรม เช่น จักรยานครูตากฝนอย่างนี้ แล้วครูก็บอกเด็กนักเรียนออกมาจากห้องดูว่า รถจักรยานฝนตกเปียกเป็นสนิมใหม่ เธอทั้งโรงเรียนนี้ดูตายนะ ของครูนี้เธอต้องเซ็นเข้ามาไว้ที่ร่ม ความดูตายในเรื่องของครูบาอาจารย์ ของพ่อแม่ นี่ เป็นผลเป็นกรรมชั่ว เป็นวิบากกรรมนะ พวกเธอเอาดีไม่ได้ พวกเธอต้องรีบไปเก็บ ครูที่เก่งเขาจะเป็นอย่างนี้ พอพ้นจากมือแม่ก็ต้องไปอยู่ในมือครู จำไว้ตั้งแต่เด็กจนโตเป็นรัฐมนตรี เป็นนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ตัวน้อย ๆ สอนอย่างนี้ พอรู้ว่าจะได้บุญแล้วรีบแย่งกันเลย ไปเก็บ เหมือนพ่อแม่ผมสอนเรื่องขยะ เรื่องนี้ผมเก็บทุกวัน ทุกวันไปสวนสาธารณะ

แม้แต่ สมเด็จพระเจ้า ให้คนถือธงดำเก็บหมดเลย ถ้าจะถามว่า เด็กเดี๋ยวนี้ได้สอนกันอย่างนั้นหรือไม่ เพราะฉะนั้น เราต้องสอน หรือปลูกฝังความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งดี ๆ ตั้งแต่เด็กเล็ก

5. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ ผมคิดว่า การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์มีข้อจำกัดหลายอย่าง ทั้งเรื่องระยะเวลาสั้น เนื้อหาไม่น่าสนใจล้าสมัย และขาดอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างชำนาญ ดังนั้น การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ แค่ 3 หน่วยกิตต่อหนึ่งสัปดาห์ ส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษาน้อย อยากให้เน้นภาคปฏิบัติ ไม่ใช่สอนกันด้วยทฤษฎีอย่างเดียว อย่างที่ครูสอนยกตัวอย่างคุณสมบัติผู้ดีอย่างนี้ มีคุณธรรมอย่างนั้น มีจริยธรรมดีอย่างนั้น ต้องปฏิบัติ วิธีปฏิบัติคือ ต้องปฏิบัติบูชาสูงสุด ถึงขั้นบำเพ็ญสมาธิภาวนา ต้องฝึก เหมือนอิสลาม ตื่นนอนละหมาด วัน 5 ครั้ง เราก็ควรฝึกสมาธิ ก่อนนอน ตื่นนอน ถ้ามีเวลาว่างกัตอนเที่ยงอีกครั้ง อย่างน้อย 5 นาที ก็ยังดี คือ พยายามทำให้ได้ บ่าย เข้า เที่ยง เย็น

6. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษาอย่างไร ?

ตอบ ผมคิดว่า แนวทางการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมมีดังนี้

1. ทุกโรงเรียน ทุกวัด ทุกชุมชน หมู่บ้าน มีผู้ช่วยจัดศาสนบุคคลขึ้นมา ช่วยจัดขึ้นเป็นกลุ่มทุกแห่ง จากวัด 35,000 วัด ถ้าเราจัดวัดละ 10 คน ก็ 3 แสนกว่าคน ถ้าวัดละ 100 คน ก็ 3 ล้านกว่าคน คราวนี้ที่เราต้องไม่ตั้งเป้าว่า คน 3 แสน 3 ล้านคน จะต้องรู้ธรรมะทั้งหมด แต่บางเปอร์เซ็นต์ คอมมิวนิสต์ เขาใช้คำว่า 2 เปอร์เซ็นต์ 2 เปอร์เซ็นต์ของเขานี้ สามารถพลิก แผ่นดินได้ รู้จักนำคน 2 เปอร์เซ็นต์มาสนใจธรรมะ จะเป็นตัวอย่างให้กับคนในหมู่บ้านได้

2. ทุกมหาวิทยาลัย ควรให้มีธรรมสถานของมหาวิทยาลัย หรือวัดที่อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยนั้น ๆ แล้วก็ตั้งเป็นธรรมสถาน แล้วนำเด็กไปฝึกใช้สถานปฏิบัติธรรมในวัด แล้วเด็กก็จะได้รับผลการปฏิบัตินี้ จะเห็นชัด ผมยกตัวอย่าง เช่น การฝึกสมาธิ 2 – 3 อาทิตย์ หน้าตาจะสดใส ทั้งผู้หญิง ผู้ชาย ผู้หญิงที่สวยจะสวยยิ่งขึ้น มันจะเห็นความเปลี่ยนแปลงทันที คราวนี้พอจิตใส เขาเรียกว่า จิตใสเป็นบุญ จิตขุ่นเป็นบาป ไอ้ที่จิตใจมันเศร้าหมอง เพราะจิตใจมันขุ่นมัว มัน

เป็นบาป เพราะฉะนั้น เด็ก ๆ วัยรุ่น มันอยากสวยอยากหล่ออยู่แล้ว ถ้าได้ปฏิบัติดีขึ้น เมื่อกี้ นักศึกษาด้วยกัน ผมชี้ไปว่า เดี่ยวนี้หน้าคุณใส คุณไปฝึกสมาธิมาใช่ไหม เขาก็ตอบว่า ฝึกเข้มข้นหน่อย คือ มันดูออกในระดับอุดมศึกษา การส่งเสริมจริยศาสตร์ตั้งเป้าสองเปอร์เซ็นต์ อย่างที่วานี้แหละ ปฏิบัติธรรม 2 เปอร์เซ็นต์ เรามีนักศึกษาหมื่นหนึ่งใช่ไหม ถ้ามันก็ 10 เปอร์เซ็นต์ 2 ร้อย ทำให้ได้ แต่รวมให้ได้มากกว่านั้น แต่อย่างน้อย เริ่มต้นที่ 2 เปอร์เซ็นต์ มีโอกาสพลิกแผ่นดิน เหมือนคอมมิวนิสต์สามารถพลิกแผ่นดินจีน มาเป็นคอมมิวนิสต์จีนได้ แต่ต้องรวมให้มากกว่านั้น แต่เริ่มต้นที่ 2 เปอร์เซ็นต์ ตั้งเป้าหมายไว้ แต่เมื่อเราทำเข้าจริง ๆ อาจจะเป็น 10 เปอร์เซ็นต์ก็ได้ ถ้า 3 หมื่น เริ่มที่พันคนก็ได้ แต่ผลสัมฤทธิ์ แค่ 2 เปอร์เซ็นต์ก็ใช้ได้ เหมือนกับพระพุทธเจ้าสอนคนให้บรรลุนิพพาน ท่านบอกว่า สอนพันคน ขอให้ได้ 2 คนก็ยังดี

3. ตั้งชมรมพุทธศาสน์เหมือนอย่างที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ชมรมที่ตั้งไว้ต้องปรับปรุงใหม่ใจละ คือ ชมรมพุทธศาสน์ที่ตั้งไว้ ไม่มีวิสัยทัศน์ คือ ถ้าได้คนที่มีคุณภาพเข้าถึงจริง ๆ แล้ว เช่น ยกตัวอย่าง ที่บ้านผม ผมสอนสมาธิสายหลวงปู่มั่น หลวงพ่อวิริยัง สอนรุ่นหนึ่งเป็นร้อยคนนะ ประมาณ 25 รุ่น พลโท พลเอก กระทั่ง ศาสตราจารย์ก็มี มานั่งเรียนกันเต็มไปหมด พวกนี้จะเก่งมาก เพราะเขามีความรู้เข้าถึง แล้วไปสอนกันทุกซอย แล้วไปสอนต่อตนเอง ใครอยู่ในโรงงาน นักธุรกิจ ไปจัดตั้งกันเอง ซึ่งผมชักชวนด้วยใบปลิวว่า เชิญชวนไปที่บ้านผมนะ หลัง 6 โมงเย็น ถึง 2 ทุ่ม พอเลิกงาน คุณมาเรียน ไปกันเต็มเลย ไปกันเต็มจนล้น และบ้านผมสามารถจุคนได้ 100 คน ชั้นบนมีสวนดอกไม้ แล้วเดินจงกรม มีวิหารเทวาลัย นั่งสมาธิ มากันเต็มเลย ผมไปพูดที่สถาบันพลังจิตตานุภาพนี้ มีถึง 28 สาขา มีประมาณพันกว่าคน เรียนมาแล้ว 25 รุ่น 2 หมื่นกว่าคน และคนเหล่านี้จะมีฤทธิ์

คำสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงถึงปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรม ซึ่งได้มุมมองและภาพรวมเกี่ยวกับความเชื่อและ
การปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมในประเด็นหลัก ดังนี้ คือ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 6 อาจารย์สุวรรณ เพชรนิล

1. สวัสดีครับท่าน ผมขออนุญาตถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของท่านในเรื่อง ชื่อ อายุ
ระดับการศึกษา และอาชีพ ครับท่าน

ตอบ ผม สุวรรณ เพชรนิล จบการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย M.A. (ปรัชญาทั่วไป) Banaras Hindu University ประเทศอินเดีย ตำแหน่ง รอง
ศาสตราจารย์ อติตอจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ท่านคิดว่าความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่า นักศึกษาเชื่อกฎของกรรมมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ สภาพแวดล้อม
อะไรหลาย ๆ อย่าง ที่ทำให้ไม่เป็นไปตามกฎแห่งกรรม คือ กรรมไม่ได้ให้ผลในทันทีทันใด และอีก
อย่างหนึ่ง พระพุทธเจ้าตรัสว่า คนทำชั่ว คนทำบาป ไม่เห็นว่าได้บาป ตราบใดที่บาปยังไม่เห็นผล
แต่เมื่อใดเขายอมรับว่าบาป ให้ผลว่าทำบาปได้บาปจริงหรือ คนทำดีไม่เห็นว่าการทำดีได้ดีเสมอไป แต่
เมื่อใดความดีให้ผลว่าทำดีได้ดีจริง ซึ่งเรื่องนี้มันมีมานานแล้ว มันก็กลายเป็นว่า การกระทำที่เป็น
บาปหรือเป็นบุญนี้ มันก็เช่นเดียวกับว่า เราปลูกพืชชนิดให้ผลเร็ว ๆ หรือให้ผลช้าในลักษณะ
เดียวกัน เรื่องนี้มีมานานแล้ว

3. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ ผมคิดว่า ปัจจัยด้านการได้รับข่าวสารเรื่องกฎแห่งกรรมที่สำคัญ คือ หนังสือพิมพ์ หนังสือเรียน หนังสือธรรมะ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ป้ายโฆษณา เหล่านี้ เป็นต้น

4. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดา ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ ผมคิดว่า การถ่ายทอดเรื่องกรรมจากบิดามารดาส่งผลต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามาก เพราะบิดามารดามีหน้าที่สอนลูกให้เว้นความชั่วให้ทำความดี ตลอดถึงหน้าที่ของสมณะ ตรัสว่า ให้เว้นความชั่ว ให้ทำความดี ซึ่งเรื่องเหล่านี้ ปรากฏ ในทศ 6 ผมคิดว่า ถ้าเราได้ครู หรือได้สมณะที่เน้นหนักในหน้าที่ของตนเอง ก็จะทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในสังคม ก็มีส่วนในการที่จะผลักดันเยาวชนของเราให้เดินไปในทางที่ถูกต้องได้

5. ท่านคิดว่าปัจจัยด้านการได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ ส่งผลต่อความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องกฎแห่งกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

ตอบ ผมคิดว่า การได้เรียนวิชาจริยศาสตร์ใช้ระยะเวลาเรียน 3 หน่วยกิต ต่อ 1 สัปดาห์ ผมคิดว่า เพียงพอครับ แต่ว่ามันต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ เช่นว่า ลักษณะการสอนของครูแต่ละคน สามารถที่จะให้ความเข้าใจแก่เขาได้ ข้อที่น่าสังเกตต่อไปได้ข่าวว่าวิชาทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเคยสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง แล้วมาเหลือ 1 ชั่วโมง และทราบมาว่า แผนการเรียนการสอนปีหน้า เฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นต้นไป จะไม่มีวิชาพระพุทธศาสนาโดยตรงแล้ว ต่อไปมีอยู่แค่ เล็ก ๆ น้อย ๆ

6. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมของนักศึกษาอย่างไร ?

ตอบ ผมคิดว่า การส่งเสริมความเชื่อ และการปฏิบัติตามกฎแห่งกรรมที่สำคัญ คือต้องปรับปรุงผู้สอน คือ ผู้สอนจะต้องประยุกต์การสอนเพื่อชี้แนะให้เขามองเห็นประโยชน์แห่งชีวิต โดยการสอนให้มันมีชีวิตชีวา เช่น ทางสื่อ เขาเขียนประโยคว่า วันเสาร์ วันเสาร์อาทิตย์ เขาไปตกปลา แล้วก็สอนตามนั้นเท่านั้น ผมว่า ทำให้มันไม่มีชีวิตชีวา ถ้าอยู่ในเมืองไทย เราก็สร้างประโยคใหม่ขึ้นมาได้ว่า วันเสาร์ วันอาทิตย์ไปห้องสมุด ฟังปาฐกถา หรือฟังเทศน์ มันทำให้มีชีวิตชีวาขึ้น